

Последице сеоба на српску културу

Сеобе до почетка XVI века

Прва османлијска освајања наших земаља после Маричке и Косовске битке изазвала су сеобе становништва на север. Избеглице из Македоније нису се задржавале у Србији Лазаревића и Бранковића јер су и оне биле изложене турским упадима. Насељавали су се у Јужној Угарској где су их угарски краљеви примали као војнике. Сеобе су се појачале после пада Србије (1459) и Босне (1463).

Прва сеоба Срба

После неуспешне турске опсаде Беча 1683. године, аустријска војска потискује турску војску и продире до Скопља. После аустријског освајања Београда, у Србији је дошло до устанка против Турака. Устаници су ослободили целу северну Србију, а на Косову и Метохији је Аустријанцима пришло 20.000 устаника. Устанку је пришо и патријарх *Арсеније III Чарнојевић*. Међутим, како је Аустрија морала да се повуче из Србије, са њеном војском се повлачио и велики део становништва са својим првацима и верским вођама на чијем челу је био патријарх Арсеније. То је тзв. *Прва или Велика сеоба Срба*. У јесен **1690. године** око Београда се прикупило неколико десетина хиљада српских породица. Њих је аустријски цар Леополд I населио у угарској све до Будима. Рат 1683-1699. године се завршио миром у Карловцима којим је Аустрија добила освојене делове Угарске и Хрватске.

Друга сеоба Срба

У периоду од Пожаревачког мира (1718) до Београдског мира (1739) Аустрија влада северном Србијом. Међутим, у рату 1737-1739. Године Аустрија је поражена и Србија је враћена Османлијском царству. Како су и у овом рату срби помагали аустријску војску, морали су да се селе преко Саве и Дунава. То је тзв. *Друга сеоба Срба* под патријархом *Арсенијем IV Јовановићем*, **1739. године**.

Досељене Србе су угарски и хрватски феудалци желели да претворе у кметове, а католичка црква да их поунијати и наметне им црквену десетину. Међутим, Срби су Хабзбуршким владарима били потребни као одлични и јевтини ратници па су их узимали у заштиту. Привилегијама 1690. и 1691. године, Срби су стављени под царску заштиту, а патријарх је постао и световни старешина Срба. Тако је на основу тих привилегија израсла верска и просветна аутономија Срба у Хабзбуршкој монархији.

Срби су у у Хабзбуршкој монархији имали и значајну привредну улогу. Српско грађанство које се формирало од бројних трговаца и занатлија, било је бројно у многим градовима Угарске. Било је организовано у еснафе и помагало је развој српске националне културе.